

P O L S K I
FADN

SYSTEM ZBIERANIA I WYKORZYSTYWANIA
DANYCH RACHUNKOWYCH Z GOSPODARSTW ROLNYCH

Wskaźniki zmian kosztów bezpośrednich i cen podstawowych produktów rolnych w warunkach 2005 roku

OPRACOWAŁ ZESPÓŁ W SKŁADZIE:

dr inż. Aldona Skarżyńska

mgr inż. Irena Augustyńska-Grzymek

mgr inż. Izabela Ziętek

Marcin Cholewa

Paweł Maciszewski

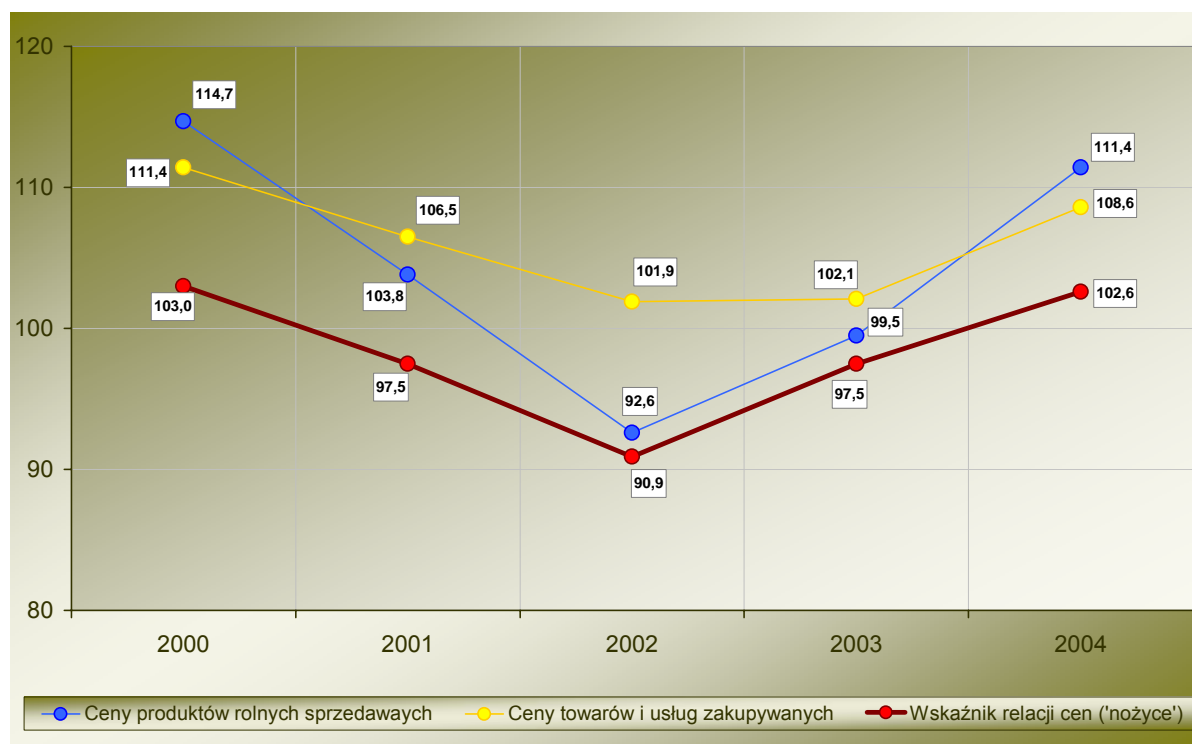
Uwarunkowania produkcyjno-rynkowe produkcji rolniczej w 2005 roku

Relacje cen produktów rolnych do cen środków produkcji mają zasadniczy wpływ na zmiany wyników ekonomicznych produkcji rolnej, w tym również na poziom dochodów uzyskiwanych z poszczególnych produktów rolniczych.

Zmiany cen zachodzące od początku 2004 roku były dla rolnictwa korzystne. Ceny produktów rolnych, sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne, w porównaniu do 2003 roku, wzrosły średnio o 11,4%, natomiast ceny towarów i usług zakupywanych przez rolników na cele produkcyjne, inwestycyjne i konsumpcyjne wzrosły w tym okresie średnio o 8,6%. W rezultacie wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) po trzech latach niekorzystnych dla rolnictwa zwiększył się **do 102,6%** (w 2000 r. – 103,0%, w 2001 r. – 97,5%, w 2002 r. – 90,9%, w 2003 r. – 97,5%)¹ – wykres 1.

Wykres 1

**Wskaźniki zmian cen produktów rolnych sprzedawanych oraz towarów i usług
zakupowanych przez gospodarstwa indywidualne
w latach 2000-2004 (poprzedni rok = 100) i „nożyce cen”**

W 2004 roku tempo wzrostu cen środków do produkcji rolniczej było znacznie wyższe niż w roku poprzednim, a dynamika zmian cen poszczególnych wyrobów była zróżnicowana. Spośród towarów zakupowanych przez rolników najbardziej zdrożały nawozy azotowe

¹ Rolnictwo w 2004 r. GUS, Warszawa, czerwiec 2005;

– o 20,6%, maszyny i narzędzia rolnicze – o 17,7%, paliwa i oleje – o 12,6%, pasze – o 12,1%, materiały budowlane i nasiona siewne – odpowiednio o 11,1% i 11,0%. Z grupy towarów zakupywanych przez rolników najniższy wzrost cen odnotowano w przypadku środków ochrony roślin – o 1,9%.

Wprawdzie wskaźnik relacji “nożyc cen” uległ w 2004 roku wyraźnej poprawie, niemniej rolnicy musieli więcej sprzedawać produktów rolnych, np. pszenicy, żyta, rzepaku i rzepiku oraz mleka, aby zakupić niektóre środki do produkcji rolnej.

Rok 2005 – ceny środków produkcji

W 2005 roku odnotowano znaczny spadek cen materiału siewnego niektórych gatunków zbóż, tj. pszenicy jarej o 17,3%, żyta – o 18,8%, jęczmienia jarego – o 11,2%, a także rzepaku – o 13,0%. Zdrożał materiał siewny gryki – o 6,8% oraz sadzeniaki ziemniaków jadalnych – o 2,6%, cena kukurydzy pozostała na poziomie roku poprzedniego – tabela 1.

W następstwie tej sytuacji pod zbiory 2005 roku, według wstępnych danych GUS², rolnicy kupili o 8,9% mniej kwalifikowanych nasion zbóż niż w roku ubiegłym. Wśród zbóż przede wszystkim zmalała sprzedaż kwalifikowanych nasion żyta – o 19,0%, owsa o około 10 %, pszenicy i jęczmienia – o ponad 8%, a pszenżyta o ponad 4%. Sadzeniaków ziemniaka sprzedano o około 16% mniej niż przed rokiem.

Szacuje się, że w 2005 roku spośród innych towarów zużywanych w procesie produkcji rolnej ceny nawozów azotowych były wyższe o 10,5%, potasowych – o około 21%, wieloskładnikowych – o 3,3%, a nawozów wapniowych – o 5,0%. Natomiast cena nawozów fosforowych obniżyła się o około 0,6%. Ceny środków ochrony roślin wzrosły w stosunku do 2004 roku o około 1% – tabela 1.

Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych (NPK) pod zbiory 2005 roku było o 0,5% wyższe niż w roku gospodarczym 2003/2004 (wobec wzrostu o 7,3% w 2004 roku). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych było wyższe od ubiegłorocznego o 3,2 kg (102,5 kg wobec 99,3 kg przed rokiem). Nawozów azotowych zużyto 56,4 kg na 1 ha użytków rolnych (o 2,8% więcej niż przed rokiem), potasowych 25,7 kg (o 3,8% więcej) i fosforowych 20,4 kg (o 3,7% więcej).

² Rolnictwo w I półroczu 2005 r. GUS, Warszawa, październik 2005.

Zużycie nawozów wapniowych (CaO) pod zbiory 2005 roku było niższe o 4,2% niż pod zbiory 2004 roku, co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych oznacza dalsze zmniejszenie nawożenia – z 93,5 kg do 91,9 kg (w 2004 r. odnotowano spadek nawożenia z 94,6 kg do 93,5 kg).

W 2005 roku znacznie wyższe były ceny zwierząt zakupywanych przez rolników w celu wymiany stada, natomiast z grupy towarów i usług zużywanych w produkcji zwierzęcej, odnotowano (tabela 2):

spadek cen, dla:

- koncentratów – od 5,8% do 7,0%,
- mieszanek przemysłowych – od 3,6% do 10,0%,
- zboża paszowego – o 16,3%,
- otrąb – o 27,8%;

wzrost cen, dla:

- siana – o 27,3%,
- usług weterynaryjnych – o 4,6%,
- krycia krów – o 6,9%.

Rok 2005 – sytuacja produkcyjno-ekonomiczna

W 2005 roku na kształtowanie się wielkości produkcji roślinnej miało wpływ wiele czynników, między innymi zmniejszenie powierzchni uprawy niektórych ziemiopłodów oraz występujące warunki agrometeorologiczne.

W roku 2005 – w porównaniu do 2004 roku – plonowanie większości ziemiopłodów było znacznie niższe (z wyjątkiem niektórych gatunków warzyw); o wysokości plonów zadecydowały głównie bardzo niekorzystne warunki agrometeorologiczne. Na wysokość zbiorów, wpłynął przede wszystkim spadek plonów, a także zmniejszenie powierzchni zasiewów niektórych upraw, tj. zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), kukurydzy uprawianej na ziarno, ziemniaków oraz buraków cukrowych.

Według danych GUS³, w 2005 r. – w porównaniu do 2004 r. – powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi była o 0,6% mniejsza; ich plony ocenia się na 30,8 dt/ha, tj. o 10,5% mniej niż w 2004 roku. Szacuje się, że zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi będą również niższe – o 10,8%; w tym:

- pszenicy – o 13,5%,

³ Przewidywany szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych. GUS, Warszawa, wrzesień 2005; Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju sierpień 2005 r. GUS, Warszawa, wrzesień 2005.

- żyta – o 21,5%,
- jęczmienia – o 3,1%,
- owsa – o 8,3%,
- mieszanek zbożowych – o 11,4%.

W przypadku pszenżyta ocenia się, że zbiory będą wyższe o 0,7%.

W 2005 roku powierzchnia uprawy **kukurydzy na ziarno** była o 16,7% mniejsza niż w 2004 roku; szacuje się, że plony obniżą się o 1,8%, w związku z tym zbiory będą niższe o 18,2%. Szacuje się, że powierzchnia uprawy **rzepaku i rzepiku ozimego i jarego** – w porównaniu do 2004 roku – była większa o 1,2%, natomiast zbiory przy plonach niższych o 13,2% spadły o 12,2%. Powierzchnia uprawy **ziemniaków** była aż o 16,7% mniejsza niż w 2004 roku. Do znacznego spadku zbiorów ziemniaków – aż o 21,4%, przyczyniły się niższe plony (o 5,6%) jak również spadek powierzchni uprawy. W 2005 roku **buraki cukrowe** były również uprawiane na mniejszej powierzchni (o 3,7%) niż w 2004 roku; ocenia się, że zbiory buraków będą niższe o ponad 13,8%, ponieważ ich plon najprawdopodobniej obniży się o 10,3%.

Na rynku rolnym w I półroczu 2005 roku (przy utrzymującej się wysokiej podaży zbóż z rekordowych zbiorów w 2004 roku) przeciętne ceny zbóż były o ponad 40% niższe od ubiegłorocznych, przy prawie dwukrotnie wyższym niż przed rokiem ich skupie. Natomiast w sierpniu 2005 roku, skup zbóż był o 11,8% mniejszy niż przed rokiem, w tym pszenicy skupiono mniej o 13,1%, a żyta o – 28,0%. W stosunku do lipca cena skupu 1 dt pszenicy obniżyła się o 8,0%, a 1 dt żyta wzrosła – o 3,1%. W porównaniu do VIII 2004 roku ceny pszenicy i żyta były niższe odpowiednio o 18,5% i 15,8%. W sierpniu 2005 roku, po raz pierwszy od początku roku, na targowiskach odnotowano wzrost cen zbóż.

Utrzymujące się w I półroczu 2005 roku spadkowe tendencje cen większości podstawowych produktów rolnych wpłynęły na zmniejszenie się opłacalności produkcji rolniczej. W celu pokrycia kosztów związanych z zakupem środków produkcji rolnicy musieli sprzedać znacznie więcej niż przed rokiem zbóż, nieco więcej żywca wieprzowego i mleka, a mniej – żywca wołowego.

W I półroczu 2005 roku średnie ceny żywca wołowego oraz mleka były znacznie wyższe od ubiegłorocznych, natomiast żywca wieprzowego oraz drobiowego – nieco niższe.

Wyniki badania pogłowia bydła, przeprowadzonego w czerwcu 2005 roku, wskazują na wzrost liczebności stada bydła ogółem; o 2,4% w porównaniu do analogicznego okresu roku

ubiegłego. Zdecydował o tym wzrost pogłowia cieląt oraz młodego bydła w wieku 1-2 lat; odpowiednio o 8,9% i 6,7%. Natomiast pogłowie bydła w wieku 2 lat i więcej było niższe o 1,6% (w tym pogłowie krów mlecznych zmniejszyło się o 0,7%).

Zwiększenie liczebności stada było efektem korzystnych uwarunkowań ekonomicznych, wyrażających się znacznym wzrostem cen skupu żywca wołowego i mleka. Jednocześnie rejestrowano, zwłaszcza od II półrocza 2004 roku sukcesywny spadek cen ziemiopłodów paszowych. Opłacalność produkcji, zwłaszcza bydła rzeźnego poprawiła się na tyle, że rolnicy zdecydowali się zatrzymać w gospodarstwie młode sztuki przeznaczając je na opas, co wpłynęło na wzrost pogłowia młodego bydła w wieku 1-2 lat.

Wyniki badania pogłowia trzody chlewnej, z lipca 2005 roku, również wskazują na wzrost liczebności, w porównaniu do lipca 2004 roku – o 6,6%, w tym pogłowia loch na chów – o 9,3%. Na aktualną sytuację w chowie trzody chlewnej miały wpływ korzystne ekonomiczne uwarunkowania chowu trzody notowane już od ubiegłego roku. Wprawdzie ceny skupu żywca od kwietnia 2005 roku zaczęły spadać, ale jednoczesny spadek cen ziemiopłodów paszowych wpłynął na utrzymanie się opłacalności tuczu trzody chlewnej na dość wysokim poziomie.

Ocenia się, że pomimo słabszych zbiorów w 2005 roku, podaż zbóż paszowych na rynku krajowym będzie nadal wysoka, nie należy więc oczekiwać znaczących zmian cen pasz. Wahania cen mogą występować w przypadku importowanych śrut oleistych.

Według szacunku ekspertów z IERiGŻ-PIB, w roku 2006 produkcja trzody będzie wyższa niż w 2005 roku. Przewidywany wzrost produkcji spowoduje dalszy spadek cen żywca. W I półroczu 2006 roku ceny skupu trzody mogą spaść do poziomu 3,30-3,50 zł/kg żywca, a w IV kwartale 3,00-3,30 zł/kg w zależności od cen kształtujących się w tym czasie na innych rynkach europejskich⁴.

Ceny podstawowych produktów rolnych w roku 2004, w odniesieniu do cen średnich w okresie I-IX 2005 roku, a w przypadku niektórych produktów cen szacowanych na rok 2005 przedstawia tabela 3. oraz wykres 2. i 3.

⁴ Rynek rolny. Analizy, tendencje, oceny; nr 10. IERiGŻ-PIB, Warszawa 2005.

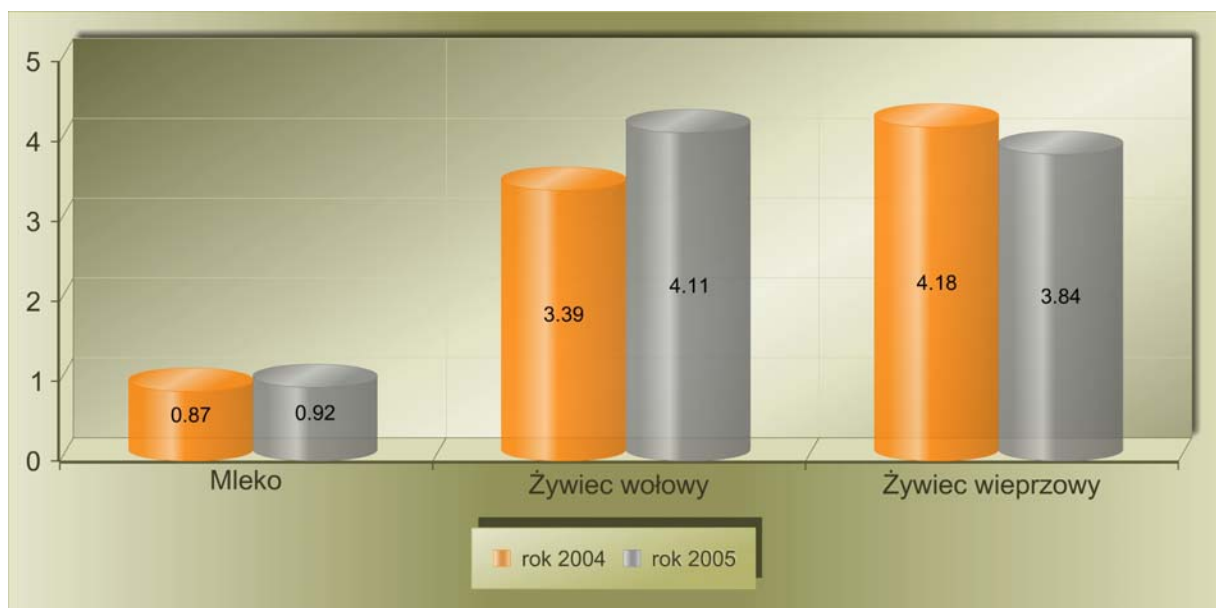
Wykres 2

**Ceny podstawowych produktów roślinnych
w latach 2004-2005 (zł/dt)**

Wykres 3

**Ceny podstawowych produktów zwierzęcych
w latach 2004-2005 (zł/litr, zł/kg)**

System wspierania produkcji rolnej po akcesji Polski do UE

Od 1 maja 2004 roku obowiązuje w Polsce **unijny system interwencji na rynku zbóż**. Podtrzymywane są ceny pszenicy, jęczmienia i kukurydzy, nie ma natomiast interwencji na rynku żyta.

W krajach Wspólnoty interwencyjny zakup zbóż jest traktowany jako awaryjny system zbytu zbóż przez tych oferentów (producentów i handlowców), którzy nie byli w stanie uzyskać na rynku ceny wyższej od ceny interwencyjnej.

W okresie listopad-maj (obowiązującym w UE) Agencja Rynku Rolnego będzie prowadzić na rynku zbóż działania związane z zadaniami wynikającymi ze Wspólnej Polityki Rolnej, między innymi interwencyjny zakup zbóż. Zboże oferowane w ramach interwencji musi spełnić minimalne wymagania ilościowe, a także jakościowe.

Cena interwencyjna jest jednakowa dla wszystkich zbóż objętych mechanizmem i wynosi **101,31 euro za tonę**. Cena ta podlega podwyższeniu o miesięczny dodatek, według określonych stawek (od roku gospodarczego 2004/2005 – zgodnie z Rozporządzeniem Komisji nr 1784/2003):

Miesiąc	Zwiększenie ceny interwencyjnej, euro/t	Miesiąc	Zwiększenie ceny interwencyjnej, euro/t
lipiec	-	styczeń	1,38
sierpień	-	luty	1,84
wrzesień	-	marzec	2,30
październik	-	kwiecień	2,76
listopad	0,46	maj	3,22
grudzień	0,92	czerwiec	3,22

Obowiązująca cena interwencyjna wraz z miesięcznym dodatkiem jest podwyższana lub obniżana w zależności od faktycznej jakości zboża dostarczonego przez sprzedającego.

W sezonie 2005/2006 nie należy oczekiwać dużego wzrostu cen zbóż. Duży wpływ będzie miał kurs wymiany złotego do euro, który wyznacza poziom ceny interwencyjnej. Mocna złotówka będzie dodatkowo obniżać poziom cen rynkowych. Jeżeli nie będzie znaczących wahań kursu, ceny rynkowe w końcu sezonu (maj-czerwiec 2006) powinny o 5-10% przewyższać poziom z początku sezonu.

Spadek podaży z bieżących zbiorów będzie rekompensował wysoki poziom zapasów początkowych. W okresie interwencji możliwy jest niewielki **wzrost cen pszenicy, do 410-440 zł/tonę**, a w końcu sezonu **do 430-450 zł/tonę**. Na zbliżonym poziomie mogą

kształtować się ceny kukurydzy paszowej. **Ceny żyta** w IV kwartale br. prognozowane są na **310-320 zł/tonę** i nieznacznie więcej (**320-340 zł/t**) w II kwartale 2006 roku⁵.

W 2005 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, w celu zwiększenia konkurencyjności polskich produktów rolnych na rynku UE, płatnościami uzupełniającymi objęto wszystkie rodzaje roślin, których uprawa jest objęta wsparciem finansowym w Unii Europejskiej.

W 2005 roku płatności uzupełniające, zgodnie z **Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 lutego 2005 r.** w sprawie rodzajów roślin objętych płatnościami uzupełniającymi w 2005 r. (Dz. U. nr 37 poz.327), będą przysługiwały do następujących gatunków roślin:

- zboża i ich mieszanki,
- rośliny oleiste: rzepak, rzepik, słonecznik i soja,
- rośliny wysokobiałkowe: bób, bobik, łubin słodki, groch siewny,
- rośliny strączkowe: wyka siewna, soczewica jadalna, ciecierzycy pospolita,
- orzechy: orzechy włoskie, leszczyna,
- len włóknisty i oleisty,
- konopie włókniste,
- rośliny przeznaczone na materiał siewny kategorii elitarny i kwalifikowany (zboża, oleiste i włókniste, trawy i motylkowate),
- rośliny przeznaczone na paszę uprawiane na łąkach i pastwiskach oraz gruntach ornych: trawy, rośliny motylkowate drobnonasienne, rośliny strączkowe pastewne, mieszanki traw z roślinami motylkowatymi drobnonasiennymi oraz okopowe pastewne – z wyłączeniem ziemniaków pastewnych.

Zakres roślin objętych płatnościami uzupełniającymi w 2005 roku, w stosunku do 2004 roku, został rozszerzony w grupie roślin przeznaczonych na materiał siewny – kategorii elitarny i kwalifikowany o wykę siewną i kosmatą oraz pszenicę orkisz.

Płatności uzupełniające do:

- tytoniu,
- ziemniaków przeznaczonych do przetworzenia na skrobię,

przyznaje i wypłaca w odrębnym trybie Agencja Rynku Rolnego.

Polska uczestnicząc we Wspólnej Polityce Rolnej UE, wprowadziła zmiany w systemach interwencji na podstawowych rynkach rolnych. Część dotychczas stosowanych instrumentów wsparcia jest wygaszana. Miedzy innymi od II półrocza 2004 roku nie ma bonów paliwowych, zlikwidowano dopłaty do kwalifikowanego materiału siewnego oraz ograniczono dotacje do wapna nawozowego. Bezpośrednie stosowanie Wspólnej Polityki

⁵ Rynek zbóż. Stan i perspektywy, nr 28. IERiGŻ-PIB, ARR, MRiRW, Warszawa 2005.

Rolnej oznacza, że programy interwencyjne uruchamiane są w przypadkach określonych w prawodawstwie UE bądź decyzją Komisji Europejskiej podejmowaną po przeanalizowaniu sytuacji na rynkach rolnych.

Dla przykładu interwencyjny zakup wołowiny uruchamiany jest przez Komisję Europejską w sytuacji, gdy przez okres kolejnych dwóch tygodni średnia cena rynkowa tusz wołowych w danym państwie członkowskim lub danym regionie, spadnie poniżej 1560 euro/t. Interwencyjny zakup wołowiny jest wstrzymywany, gdy przez okres minimum jednego tygodnia średnia cena rynkowa wołowiny będzie wyższa niż 1560 euro/t.

Celem interwencyjnego zakupu wołowiny jest osiągnięcie stabilizacji tego rynku (dostosowanie wielkości podaży do popytu oraz utrzymanie optymalnej wysokości cen rynkowych) poprzez zakup nadwyżek produkcyjnych w okresie zwiększonej podaży wołowiny oraz poprzez sprzedaż tego mięsa w przypadku jego niedoboru.

Rynek wołowiny i cielęciny jest najszerzej regulowanym rynkiem mięsa w Unii Europejskiej. Do instrumentów wspierających ten rynek, należą między innymi mechanizmy interwencyjne, tj. dopłaty do prywatnego przechowywania wołowiny i cielęciny oraz interwencyjny zakup i sprzedaż wołowiny.

Tabela 1

Wskaźniki zmian cen towarów, tj. składników kosztów bezpośrednich produkcji roślinnej w warunkach I-VII 2005 roku w relacji do 2004 roku ⁵

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Cena		Wskaźniki zmian cen I-VII 2005 / 2004
			2004	I-VII 2005	
1	2	3	4	5	6
	MATERIAŁ SIEWNY				
1	Pszenica jara	100 kg	118,49	97,94	0,827
2	Żyto	100 kg	44,40	36,04	0,812
3	Jęczmień jary	100 kg	108,24	96,13	0,888
4	Pszonżyto	100 kg	81,45	66,99	0,823
5	Mieszanka zbożowa	100 kg	101,95	90,55	0,888
6	Owies	100 kg	95,66	84,97	0,888
7	Zboża Średnio	100 kg			0,854
8	Gryka	100 kg	228,45	243,96	1,068
9	Rzepak	100 kg	2 436,79	2 120,27	0,870
10	Kukurydza	100 kg	1 030,00	1 030,00	1,000
11	Ziemniaki jadalne	100 kg	77,55	79,54	1,026
12	Buraki cukrowe	1 jed. siew.	574,75	644,00	1,121
13	Buraki pastewne	100 kg	1 448,13	1 475,00	1,019
14	Trawy	100 kg	854,00	839,00	0,982
15	Koniczyna	100 kg	1 068,47	1 107,94	1,037
16	Seradela	100 kg	782,35	732,65	0,937
17	Łubin pastewny wąskolistny	100 kg	221,63	224,21	1,012
	NAWOZY MINERALNE				
18	Mocznik 46%	100 kg	85,56	95,48	1,116
19	Saletrzak 28%	100 kg	65,52	71,60	1,093
20	Saletra Amonowa 33-34%	100kg	70,80	78,24	1,105
21	<i>Średnio nawozy azotowe</i>				<i>1,105</i>
22	Superfosfat granulowany wzbogacony/potrójny (40%/46%)	100kg	92,12	88,24	0,958
23	Superfosfat granulowany (20%)	100 kg	54,20	55,76	1,029
24	<i>Średnio nawozy fosforowe</i>				<i>0,994</i>
25	Sól potasowa 57%	100 kg	72,44	87,64	1,210
26	Polifoska (8-24-24)	100 kg	101,60	105,28	1,036
27	Fosforan amonu (18-46)	100 kg	107,96	110,16	1,020
28	Polimag granulowany	100 kg	77,92	81,32	1,044
29	<i>Średnio wieloskładnikowe</i>				<i>1,033</i>
30	Nawóz węglanowy, wapniowo-magnezowy 45%	100 kg	38,88	39,35	1,012
31	Nawóz wapniowy, tlenkowy 60%	100 kg	43,71	47,54	1,088
32	<i>Średnio nawozy wapniowe</i>				<i>1,050</i>
	NAWOZY ORGANICZNE				
33	Obornik	100 kg	14,41	20,00	1,388

Tabela 2

Wskaźniki zmian cen towarów, tj. składników kosztów bezpośrednich produkcji zwierzęcej w warunkach I-VII 2005 roku w relacji do 2004 roku ⁷

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Cena		Wskaźniki zmian cen I-VII 2005 / 2004
			2004	I-VII 2005	
1	2	3	4	5	6
KOSZT ZWIERZĄT ZAKUPYWANYCH W CELU WYMIANY STADA					
1	Prosięta	1 szt.	103,59	132,70*	1,281
2	Krowy mleczne	1 szt.	1 631,00	2064,00*	1,266
3	Jałówki 1-roczone	1 szt.	1 013,00	1299,67*	1,283
4	Pisklęta mięsne	1 szt.	1,54	1,56	1,013
5	Pisklęta ogólnego użytku	1 szt.	1,43	1,47	1,028
PASZE TOWAROWE					
6	Koncentrat dla tuczników	100 kg	176,40	164,25	0,931
7	Koncentrat dla warchlaków	100 kg	192,29	181,13	0,942
8	Koncentrat dla loch	100 kg	180,16	168,12	0,933
9	Koncentraty dla krów, średnio				0,930
10	Mieszanka dla loch niskoprosnych	100 kg	94,35	86,32	0,915
11	Mieszanka dla loch wysokoprosnych i karmiących	100 kg	105,57	96,16	0,911
12	Mieszanka dla prosiąt	100 kg	155,83	150,20	0,964
13	Mieszanka dla tuczników	100 kg	93,42	84,09	0,900
14	Mieszanka dla krów wysokomlecznych	100 kg	88,61	81,10	0,915
15	Mieszanka dla bydła dorosłego	100 kg	88,61	81,10	0,915
16	Mieszanka dla cieląt i jagniąt	100 kg	112,43	105,16	0,935
17	Mieszanka dla kur niosek	100 kg	113,36	104,62	0,923
18	Mieszanka dla kurcząt hodowlanych	100 kg	123,29	114,14	0,926
19	Mieszanka dla kurcząt rzeźnych	100 kg	128,98	118,31	0,917
20	Ziarna i śruty zbożowe	100 kg	49,64	41,55	0,837
21	Otręby	100 kg	46,31	33,43	0,722
22	Wysłodki Suche	100 kg	52,97	52,97	1,000
23	Inne Treściwe	100 kg	114,80	91,21	0,795
24	Pasze mineralne (Polfamix P)	100 kg	89,90	92,33	1,027
25	Mleko Pełne Własne				1,056
26	Mleko Chude	1 litr	0,18	0,19	1,056
27	Mlekozastępcze (Mlekopan)	0,25 kg	7,88	8,35	1,060
28	Ziemniaki	100 kg	37,73	53,62*	1,421
29	Siano	100 kg	25,66	32,67	1,273
30	Słoma	100 kg	14,41	20,00	1,388
PASZE NIETOWAROWE OBCE					
31	Okopowe pastewne (buraki pastewne)	100 kg	19,30	26,21**	1,358
32	Zielonki	100 kg	25,66	32,67	1,273
33	Kiszonki				1,230
34	Wysłodki świeże	100 kg	1,28	1,55	1,211
35	Liście buraczane	100 kg	1,76	2,13	1,210

Tabela 3

Wskaźniki zmian cen wybranych produktów rolnych w 2005 roku w relacji do 2004 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Cena		Wskaźniki zmian cen 2005 / 2004
			2004	2005	
1	2	3	4	5	6
1	Pszenica ⁹	1 dt	47,19	36,99	0,784
2	Żyto ⁹	1 dt	35,17	27,88	0,793
3	Jęczmień ¹⁰	1 dt	51,07	43,55	0,853
4	Rzepak ¹¹	1 dt	86,47	77,70	0,899
5	Ziemniaki ⁹	1 dt	24,63	29,88	1,213
6	Buraki cukrowe ¹¹	1 dt	18,70	16,45	0,880
7	Mleko ⁹	1 litr	0,87	0,92	1,182
8	Żywiec wołowy ⁹	1 kg	3,39	4,11	1,212
9	Żywiec wieprzowy ⁹	1 kg	4,18	3,84	0,919

⁹ Ceny w skupie, średnia z 2004 r. i średnia w okresie I-IX 2005 r.; wg danych GUS.

¹⁰ Ceny w obrocie targowiskowym, średnia z 2004 r. i średnia w okresie I-IX 2005 r.; wg danych GUS.

¹¹ W 2004 r. średnia cena skupu wg GUS, w 2005 r. szacowana średnia cena sprzedaży wg opinii ekspertów z IERiGŻ - PIB.